

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทน
ในการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

The Development of Learning Activities using Storyline Method that Promotes
Achievement and Retention in Learning on The Subject of History
for Prathomsuksa 5 Students

ชญาพร สุขสงค์

ธัญญาพร กองขันธ

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Chadaphorn Suksong

Thanyaporn Kongkhan

Major of Curriculum and Instruction Pibulsongkram Rajabhat University

Corresponding E-mail : pongpopdirector@gmail.com

วันที่รับบทความ: 28 พฤษภาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 1 มิถุนายน 2566; วันตอบรับบทความ: 5 มิถุนายน 2566

Received: May 28, 2023; Revised: June 1, 2023; Accepted: June 5, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. สร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 80/80 และ 2. ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ดังนี้ 2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 80 2.2 ศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 24 คน วิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ 2. ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ระยะเวลาทดลองจำนวน 3 สัปดาห์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสถิติ t-test (One-sample) และ t-test (Dependent)

ผลการวิจัยพบว่า

1. กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ประกอบด้วย 6 กิจกรรม ได้แก่ 1) อาณาจักรอยุธยา 2) บุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา 3) ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา 4) อาณาจักรธนบุรี 5) บุคคลสำคัญในสมัยธนบุรีและ 6) ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 7 ขั้นตอน คือ 1) เตรียมหัวเรื่อง 2) เตรียมการผูกเรื่อง 3) การตั้งคำถามหลัก 4) ผู้เรียนตอบคำถามหลัก 5) การจัดลักษณะชั้นเรียน 6) การประเมินผล และ 7) การ

กำหนดระยะเวลาสอน เมื่อนำไปตรวจสอบคุณภาพพบว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีประสิทธิภาพของกิจกรรมเท่ากับ 85.27/83.61

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. คะแนนการทดสอบหลังเรียนและการทดสอบหลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้เรียนมีความคงทนในการเรียนรู้

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความคงทนในการเรียนรู้

Abstract

The objectives of this research were: 1. To create and find the efficiency of learning activities using storyline method that promotes achievement and retention in learning on the subject of history according to the 80/80 criteria. 2. Study the results of using storyline learning activities as follows: 2.1 Compare the learning achievement of Prathomsuksa 5 students with the criteria of 80%. 2.2 Study the retention of learning of students studying with storyline learning activities. The sample consisted of 24 grade 5 students obtained by cluster random sampling. The experimental period was 3 weeks. The research method was divided into 2 steps: Step 1: Creating and finding the efficiency of storyline learning activities; Step 2: Studying the results of using storyline learning activities. The statistics used for data analysis were mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), t-test (one sample) and t-test (Dependent).

The results showed that:

1. Storyline learning activities consisted of 6 activities, namely activities 1. Ayutthaya kingdom 2. Important people in Ayutthaya period 3. Thai wisdom in Ayutthaya period 4. Thonburi kingdom 5. Important people in Thonburi period and 6. Wisdom Thai Thonburi period There are 7 steps in organizing activities: 1. Preparing topic 2. Preparing the subject binding 3. Setting the main question 4. The learners answer the main question 5. Class arrangement 6. Evaluation 7. Determination teaching period When taking it to inspect the quality, it was found that it was at the highest level of suitability. and the activity efficiency was 85.27/83.61

2. The student's academic achievement after school was higher than the 80% criterion with a statistical significance at the .05 level.

3. The test scores after the test and the test after 2 weeks were not significantly different at the .05 level. The learners had retention in learning.

Keyword: Storyline Learning Activities, Learning Achievement, Learning Retention

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ถือเป็นกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของชาติใช้ในการบริหารและการจัดการศึกษาของประเทศไทยให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของคนไทยด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นคุณลักษณะประจำตัวของบุคคลไปพร้อม ๆ กับการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และด้วยหลักการของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) ในส่วนการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคมการปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลาตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งยึดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้วยการเน้นจัดให้เหมาะสมกับวัย และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถพัฒนาและขยายความคิดของตน ทั้งส่วนกว้างและส่วนลึกการจัดการเรียนการสอนที่มีความหมาย บูรณาการ พัฒนาค่านิยม จริยธรรม ทักษะและเน้นการปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อให้การเรียนรู้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ทั้งนี้ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนจะให้ความสำคัญกับวิชาประวัติศาสตร์มากขึ้น โดยมีการแยกวิชาประวัติศาสตร์ออกมาเป็นรายวิชาหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะในประเทศหรือท้องถิ่นของตน ทำให้นักเรียนมีความรัก ความผูกพัน ความภาคภูมิใจ ความจงรักภักดีต่อชาติตน รวมถึงการมีความรับผิดชอบในประเทศของตนอีกด้วย ความรับผิดชอบต่อประเทศของนักเรียนนี้เอง จะทำให้นักเรียนตระหนักได้ว่า หน้าที่ความเป็นพลเมืองดีที่มีต่อประเทศของตนควรเป็นอย่างไร (สิริวรรณ ศรีพหล, 2554) อย่างไรก็ตามสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ พบว่า ครูส่วนใหญ่จะใช้วิธีสอนแบบบรรยายอย่างเดียว ไม่เห็นความสำคัญของการใช้สื่อ และผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์น้อยมาก เพราะคิดว่าเป็นเรื่องที่ไม่น่าสนใจ น่าเบื่อหน่าย และต้องท่องจำทำให้ผู้เรียนไม่

เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ไม่สนใจเรียน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์น้อย ไม่สามารถลำดับเหตุการณ์และเชื่อมโยงสถานการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้ ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ค่อนข้างต่ำ ซึ่งผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เพราะวิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่สำคัญต่อการสร้างคนให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสมาชิกในสังคมและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สามารถรักษาอารยธรรมชาติให้อยู่คู่กับสังคมมนุษย์ต่อไป (สุไรยา hmeji และคณะ, 2563)

จากรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมือง (ท่าหลวงสรงเคราะห์) ประจำปีการศึกษา 2562, 2563 และ 2564 ซึ่งได้กำหนดเกณฑ์ผลคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 คือ ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมรายวิชาประวัติศาสตร์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ โดยมีคะแนนเฉลี่ยในปีการศึกษา 2562, 2563 และ 2564 เท่ากับ 64.27, 65.12 และ 64.81 ตามลำดับ (กลุ่มงานบริหารวิชาการ, โรงเรียนอนุบาลเมือง (ท่าหลวงสรงเคราะห์), 2564) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนที่กำหนด และเมื่อเทียบกับกลุ่มสาระอื่น ๆ ยังพบว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมือง (ท่าหลวงสรงเคราะห์) จำนวน 3 ท่าน สามารถสรุปปัญหาและอุปสรรคได้ว่าด้านผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานไม่ดีพอ ยังมีความสนใจเรียนน้อย และความแตกต่างระหว่างบุคคลในการเรียนรู้ และด้านผู้สอนครูยังยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง ถ่ายทอดความรู้แบบบรรยายและเน้นท่องจำ เนื้อหาที่สอนค่อนข้างเข้าใจยาก ทำให้ผู้เรียนเบื่อ ไม่เข้าใจและไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนจึงเรียนวิชาประวัติศาสตร์ด้วยการท่องจำและไม่กล้าแสดงออก อีกทั้งครูผู้สอนไม่ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ครูใช้วิธีการสอนไม่ถูกต้องโดยอธิบายความรู้มากเกินไป นอกจากนี้ครูยังคงสอนแบบอธิบายและให้นักเรียนจดตามบนกระดาน อีกทั้งขาดสื่อการสอนที่จะนำมาใช้จัดการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนขาดทักษะในการคิด ขาดทักษะการค้นคว้าแสวงหาความรู้ การใช้วิจารณญาณ การใช้เหตุผล การเชื่อมโยงเหตุการณ์ในอดีตไปหาปัจจุบัน (โรงเรียนอนุบาลเมือง (ท่าหลวงสรงเคราะห์), 2564) ซึ่งสอดคล้องกับสุไรยา hmeji, จุฑารัตน์ ชชรรัตน์ และเก็ดถวา บุญปรากการ (2563) ที่สรุปผลการศึกษาไว้ว่า ครูผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่มักใช้วิธีสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว ไม่เห็นความสำคัญของการนำสื่อมาใช้ และทั้งนี้ในด้านของตัวผู้เรียนเอง ก็ไม่ได้ให้ความสำคัญกับเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ และกระทรวงศึกษาธิการ (2554) ที่สรุปว่า ผู้เรียนไม่สามารถลำดับเหตุการณ์และเชื่อมโยงสถานการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้ และไม่เห็นความสำคัญของวิชาประวัติศาสตร์ เนื่องจากไม่ใช้วิชาที่สามารถนำไปประกอบอาชีพที่ได้ผลตอบแทนสูง ร่วมกับวิธีการสอนของครูเป็นแบบท่องจำไม่กระตุ้นให้คิด ทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย รวมถึงบริบทการศึกษาที่เปลี่ยนไป จากปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ค่อนข้างต่ำ

การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ เป็นวิธีการสอนวิธีหนึ่งที่ถูกนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพราะมีจุดเด่น คือ เน้นการฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับชีวิตจริง ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรองรวมทั้งกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อจะเป็นแนวทางในการตัดสินใจอันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาตลอดจนการคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งดีสิ่งที่เป็นประโยชน์ เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยการบูรณาการเป็นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง การมีส่วนร่วมของผู้เรียนเอง ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้คุณค่าและสร้างผลงานได้ผลการเรียนรู้ที่มีความคงทน เป็นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและประสบการณ์ ผลงานสร้างสรรค์ ผลงานที่มีความหมายได้มาจากการเรียนรู้เกิดจากกระทำของตนเองด้วยประสบการณ์ตรง (อรัญ มุลคำ และสุวิทย์ มุลคำ, 2544) เมื่อศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับแบบการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์มาใช้สอนในรายวิชาประวัติศาสตร์ ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์สามารถนำความสำเร็จมาสู่กลุ่มตัวอย่างได้ คือ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้สูงขึ้นได้จริง (ปนัดดา โภคพิพัฒน์ ,2553 ; ทองพิมพ์ นารถโคษา, 2552 ; อริย์ธัช ฉ่ำมณี, อรัญ ชูยกระเดื่อง และอาทิตย์ อาจหาญ, 2562)

จากปัญหาและความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งดังกล่าว ส่งผลให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์มาใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้ผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้คือร้อยละ 80 ตลอดจนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะความสามารถในการเชื่อมโยงเรื่องราวและเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้ เพื่อเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ในระดับสูงต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 80
 - 2.2 เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนในเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 6 โรงเรียน ที่มีบริบทของปัญหาคล้ายคลึงกัน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 88 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเมือง (ท่าหลวงสภะเคราะห) อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำนวน 24 คน

2. ด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแบบสตอรี่ไลน์

ตัวแปรตาม คือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 2) ความคงทนในการเรียนรู้

3. ด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาใช้ในการสอนครั้งนี้ เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนอนุบาลเมือง (ท่าหลวงสภะเคราะห) เรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทย โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 6 เรื่อง ดังนี้ 1) การสถาปนาและพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา 2) ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา 3) ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา 4) การสถาปนาและพัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี 5) ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยธนบุรี และ 6) ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี

4. ด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยใช้เวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมระยะเวลาในการสอน 12 ชั่วโมง

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 สร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 80/80

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ โดยในแต่ละขั้นตอนมีวิธีการดำเนินงานและสร้างเครื่องมือดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 80/80

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

1.1 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านวิจัยและวัดประเมินผล

1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบึงตะโกน (ธนาคารกรุงเทพ 1) อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร จำนวน 15 คน ภาคเรียนที่ 2/2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์และคู่มือโดยมีการดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

1) การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

1.1) ศึกษาสภาพและปัญหาผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเมือง (ท่าหลวง สงเคราะห์) และศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ตลอดจนวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลเมือง (ท่าหลวงสงเคราะห์) เรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด กิจกรรมการเรียนรู้ และนำข้อมูลที่ได้ศึกษามาวิเคราะห์ปัญหาเพื่อกำหนดเป็นแนวทางการแก้ไข้ปัญหา

1.2) ศึกษาหลักการและรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นสร้างกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ จำนวน 6 เรื่อง เรื่องละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ที่ครอบคลุมตัวชี้วัด ส 4.3 ป.5/1-4 โดยกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม ความเป็นมา หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา โครงสร้างกิจกรรม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมซึ่งได้ประยุกต์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามแนวคิดของวลัย พานิช (2543) ซึ่งประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 เตรียมหัวเรื่องหรือหัวข้อที่จะใช้สอน ขั้นที่ 2 เตรียมการผูกเรื่อง ขั้นที่ 3 การตั้งคำถามหลักหรือคำถามสำคัญ ขั้นที่ 4 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ตอบคำถามหลัก ขั้นที่ 5 การจัดลักษณะชั้นเรียน ขั้นที่ 6 การประเมินผล ขั้นที่ 7 การกำหนดระยะเวลาสอน

1.3) การสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

1.3.1) ศึกษาแนวทางการเขียนคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ และกำหนดองค์ประกอบของคู่มือ ซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย องค์ประกอบ แนวทางการใช้ บทบาทของผู้สอน และผู้เรียน โครงสร้างการจัดกิจกรรม แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเครื่องมือวัดและประเมินผล

1.3.2) สร้างคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ตามองค์ประกอบที่กำหนด โดยดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน รวม 12 ชั่วโมง ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

แผนที่ 1 การสถาปนาและพัฒนากิจการของอาณานิคมอยุธยา จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนที่ 2 ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนที่ 3 ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนที่ 4 การสถาปนาและพัฒนากิจการของอาณานิคมธนบุรี จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนที่ 5 ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยธนบุรี จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนที่ 6 ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี จำนวน 2 ชั่วโมง

2) หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

2.1) ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมิน ความเหมาะสมของกิจกรรม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งแบบประเมินประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 การประเมินกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ตอนที่ 2 การประเมินคู่มือ และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.2) นำแบบประเมินความเหมาะสมที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ แล้วนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.89$) และได้ปรับปรุงกิจกรรมตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปทดลองใช้หาค่า

2.3) นำกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบึงตะโกน (ธนาคารกรุงเทพ 1) จำนวน 15 คน ภาคเรียนที่ 2/2565 จำนวน 2 กลุ่มได้แก่ กลุ่มรายบุคคล จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษา และสังเกตปัญหาที่พบระหว่างทำกิจกรรม จากนั้นนำผลการสังเกตไปปรับปรุงกิจกรรมแล้วนำมาทดลองใช้กับผู้เรียนกลุ่มเล็ก จำนวน 12 คน พบว่ามีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 85.27/83.61

3. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ (E_1/E_2)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

1. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) จำนวน 24 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยมีการดำเนินการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ และศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลเมือง (ท่าหลวง สงเคราะห์)

2.2 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้/ตัวชี้วัด เนื้อหาสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระวิชาประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องอาณาจักรอยุธยา และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องอาณาจักรธนบุรี เพื่อสร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบ โดยจำแนกพฤติกรรมด้าน คือ ความเข้าใจ การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ ตามแนวคิดการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของ บลูม (Bloom's Taxonomy) ที่ครอบคลุมตัวชี้วัด ส 4.3 ป.5/1-4 เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ใช้จริง 30 ข้อ

2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ วิทยานิพนธ์จากนั้นนำไปตรวจสอบหาค่าความสอดคล้อง (IOC) กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่ามี 39 ข้อ ที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 จากนั้นนำทั้ง 39 ข้อไปทดลองใช้กับ นักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (KR-20) พบว่า ข้อสอบทั้ง 39 ข้อมีค่า (p) ระหว่าง 0.42 – 0.75 (r) ระหว่าง 0.22-0.67 และค่าความเชื่อมั่น KR-20 เท่ากับ 0.84 ซึ่งผู้วิจัยเลือกข้อสอบที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ข้อสอบจำนวน 30 ข้อ เพื่อนำไปใช้เป็นแบบทดสอบ และแบบวัดความคงทนในการเรียนรู้

3. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสถิติ t-test (one sample) และ t-test (Dependent)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ชี้แจงและทำข้อตกลงทำผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

4.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ตามแผนจัดการการเรียนรู้ทั้ง 6 กิจกรรม

4.3 เมื่อจัดกิจกรรมจนครบทั้ง 6 กิจกรรม ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.4 เมื่อผ่านไป 14 วัน ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดิมเพื่อวัดความคงทนในการเรียนรู้อีกครั้ง

ผลการวิจัย

1. กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม ความเป็นมาของกิจกรรม หลักการจุดมุ่งหมาย เนื้อหา โครงสร้างกิจกรรม การจัดกิจกรรม และการวัดและประเมินผล ซึ่งประกอบด้วย 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 การสถาปนาและพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา กิจกรรมที่ 2 ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา กิจกรรมที่ 3 ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา กิจกรรมที่ 4 การสถาปนาและพัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี กิจกรรมที่ 5 ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยธนบุรี กิจกรรมที่ 6 ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี โดยทุกกิจกรรมประกอบด้วย 7 ขั้นตอนการสอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 เตรียมหัวเรื่องหรือหัวข้อที่จะใช้สอน ขั้นที่ 2 เตรียมการผูกเรื่อง ขั้นที่ 3 การตั้งคำถามหลักหรือคำถามสำคัญ ขั้นที่ 4 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ตอบคำถามหลัก ขั้นที่ 5 การจัดลักษณะชั้นเรียน ขั้นที่ 6 การประเมินผล ขั้นที่ 7 การกำหนด

ระยะเวลาสอน เมื่อนำกิจกรรมการเรียนรู้และคู่มือไปตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.89$) และเมื่อนำไปหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ได้ผลการประเมินดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ฯ ตามเกณฑ์ 80/80 (n=12)

คะแนนระหว่างเรียน						คะแนนการ
กิจกรรมที่ 1	กิจกรรมที่ 2	กิจกรรมที่ 3	กิจกรรมที่ 4	กิจกรรมที่ 5	กิจกรรมที่ 6	ทดสอบหลัง
(70)	(50)	(50)	(60)	(50)	(50)	เรียน(E_2)
						(30)
61.62	42.41	41.38	50.96	42.48	42.54	25.08
$E_1 = 85.27$						$E_2 = 83.61$

จากตารางที่ 1 พบว่ากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 85.27/83.61

2. ผลใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

การทดสอบ	จำนวน(n)	คะแนนเกณฑ์	$\bar{x}$	S.D.	df	t	p
หลังเรียน	24	24	25.08	1.97	23	2.685*	0.013

*p < .05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{x} = 25.08$) สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังผ่านการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ไปแล้ว 2 สัปดาห์

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ หลังการทดสอบหลังเรียน 2 สัปดาห์ (กลุ่มตัวอย่าง)

การทดสอบ	จำนวน (n)	$\bar{x}$	S.D.	df	t	p
หลังเรียน	24	25.08	1.97	23	3.301*	0.06
หลังเรียน 2 สัปดาห์	24	24.08	1.45			

*p < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ โดยมีคะแนนทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 25.08 และคะแนนทดสอบหลังการทดสอบหลังเรียน 2 สัปดาห์เท่ากับ 24.08 ซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรมความเป็นมาของกิจกรรม หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา โครงสร้างกิจกรรม การจัดกิจกรรม และการวัดและประเมินผล มีจำนวน 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1) อาณาจักรอยุธยา 2) บุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา 3) ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา 4) อาณาจักรธนบุรี 5) บุคคลสำคัญในสมัยธนบุรี และ 6) ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 7 ขั้นตอน คือ 1) เตรียมหัวเรื่อง 2) เตรียมการผูกเรื่อง 3) การตั้งคำถามหลัก 4) ผู้เรียนตอบคำถามหลัก 5) การจัดลักษณะชั้นเรียน 6) การประเมินผล และ 7) การกำหนดระยะเวลาสอน โดยกิจกรรมการเรียนรู้และคู่มือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.89$) และมีประสิทธิภาพ 85.27/83.61 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้และคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยได้ประยุกต์ใช้หลักการจัดกิจกรรมการสอนแบบสตอรี่ไลน์ ตามแนวคิดของวลัย พานิช (2543) ซึ่งมีกระบวนการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้และขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบระเบียบ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้สอบถามสภาพ ปัญหา และความต้องการของผู้เรียนจากกลุ่มบุคคลซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง ได้แก่ คณะผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียน ทำให้ได้แนวคิดและมุมมองของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้จากที่ตอบสนองต่อสภาพปัญหาและความสนใจของผู้เรียนอย่างรอบด้าน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลเมือง (ท่าหลวงสภะเคราะห์) ตลอดจนศึกษาหลักการและรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหลักการจัดกิจกรรมการสอนแบบสตอรี่ไลน์ของวลัย พานิช (2543) และออกแบบโครงสร้างของกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ วิชาประวัติศาสตร์ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างการจัดการเรียนรู้และคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ และได้ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ยังได้นำกิจกรรมและคู่มือตรวจสอบหาค่าความเหมาะสมกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่ง

ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านหลักสูตรและการสอน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและวัดประเมินผล เพื่อตรวจสอบหาค่าคุณภาพของกิจกรรมและรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมและคู่มือการจัดกิจกรรม หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำกิจกรรมไปทดลองใช้กับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มรายบุคคล กลุ่มเล็ก เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของการจัดกิจกรรมและนำข้อสังเกตมาปรับปรุง โดยได้ปรับปรุงในการจัดกิจกรรมในช่วงชั้นกิจกรรมกลุ่มซึ่งต้องเพิ่มระยะเวลาในขั้นนี้ เพราะผู้เรียนมีความแตกต่างกันอย่างมาก โดยเฉพาะการเลือกสมาชิกในกลุ่มต้องให้ผู้เรียนเลือกกันเอง ได้ทำกิจกรรมกับสมาชิกที่ตนเองพอใจ และอยากจะอยู่กลุ่มด้วย ทำให้เมื่อปรับปรุงกิจกรรมตามผลการสังเกตและได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มเล็ก จำนวน 15 คน เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของกิจกรรมซึ่งได้ผลการหาค่าประสิทธิภาพเท่า 85.27/83.61 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ซึ่งเป็นไปตามหลักการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ของวลัย พานิช (2543) ที่เสนอไว้ว่าหลักการสอนของวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์จะต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการปฏิบัติและการเสริมแรง เน้นการเรียนการสอนที่เป็นบูรณาการ เน้นการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพในการเรียนรู้ เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และเน้นเรื่องการตั้งคำถามของผู้สอน และสอดคล้องกับชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) กล่าวว่าการผลิตสื่อหรือชุดการสอน ก่อนจะไปใช้จริงจะต้องนำสื่อหรือชุดการสอนที่ผลิตขึ้นไปทดสอบประสิทธิภาพเพื่อดูว่าทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่ มีประสิทธิภาพช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด ซึ่งยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อริย์ธัช ฉ่ำฉวี, อรัญ ชูกระเดื่อง และอาทิตย์ อาจหาญ (2562) ซึ่งได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 3.93$)

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์เป็นวิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเน้นการเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวเชื่อมโยงสู่ชีวิตจริง สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองทำให้การเรียนการสอนเป็นธรรมชาติสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน โดยวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์แต่ละขั้นตอนช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังนี้ 1) เตรียมหัวเรื่องหรือหัวข้อที่จะใช้สอน โดยผู้วิจัยกำหนดหัวเรื่องเป็นเรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทย เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความเป็นมาจากอดีตสู่ปัจจุบันว่าสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของนักเรียน 2) เตรียมการผูกเรื่อง หรือเขียนเส้นทางดำเนินเรื่อง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินเรื่องจากอดีตที่เป็นเรื่องราวสำคัญให้นักเรียนช่วยกันศึกษาหาคำตอบและเข้าใจความเป็นมาของบ้านเมือง 3) การตั้งคำถามหลักหรือคำถามสำคัญ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจหลักที่ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่กำลังศึกษาอยู่ อาทิ นักเรียนคิดว่าบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยามีความสำคัญกับบ้านเมืองอย่างไร 4) การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ตอบคำถามหลัก ส่วนนี้เป็นตัวกระตุ้นทำให้นักเรียนอยากรู้ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดไว้หลากหลายสอดคล้องกับความอยากรู้อยากเรียนของผู้เรียน อาทิ ทำงานเป็นกลุ่ม ระดมความคิด ตอบคำถาม ฟังเพลง ดูวิดีโอ

ทัศน์จากInternet นำเสนอหน้าชั้นเรียน เป็นต้น 5) การจัดลักษณะชั้นเรียน ผู้วิจัยได้จัดชั้นเรียนให้เหมาะสม และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดียิ่งขึ้น 6) การประเมินผลจากคำถามหลักและจากกิจกรรม ซึ่งเป็นการประเมินที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง อาทิ ประเมินจากการตอบคำถาม การทำงานกลุ่ม การสร้างสรรค์ชิ้นงาน การนำเสนอหน้าชั้นเรียน เป็นต้น 7) การกำหนดระยะเวลาสอน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดตามหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนด จากขั้นตอนของวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ดังกล่าว จึงเป็นวิธีสอนที่เน้นการเรียนรู้ร่วมกัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและที่สำคัญคือ กระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาความคิดและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายเพื่อให้นักเรียนจะสามารถพัฒนาความจำได้ถาวร (Retention) และส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับหลักการวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ของ สตีฟ เบล เรียบเรียงโดยวลัย พาณิช (2543) ที่ว่าหลักการสำคัญในการสอนแบบสตอรี่ไลน์ มีดังนี้ 1) นักเรียนต้องเป็นศูนย์กลางของการเรียน 2) ใช้วิธีการที่เน้นกิจกรรมที่ต้องลงมือปฏิบัติ 3) ต้องสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้น 4) เป็นวิธีการสร้างความมั่นใจให้ครูและนักเรียน 5) เป็นการเชื่อมทักษะพื้นฐานการกับโลกที่เป็นจริง 6) เปิดโอกาสให้นักเรียนมีการเรียนรู้ร่วมกัน และ 7) สร้างรูปแบบที่มีความคงทนในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยซึ่งยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอริย์ธัช ฉ่ำมณี, อริญ ชูยกระเตือง และอาทิตย์ อาจหาญ (2562) ซึ่งได้พัฒนางานกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความคงทนในการเรียนรู้โดยคะแนนการทดสอบหลังเรียนและการทดสอบหลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับความคงทนในการเรียนรู้คือการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองตามที่ ทิศนา ขัมมมณี (2552) ได้นำเสนอไว้ว่า ควรเน้นความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และ ความสำคัญของความรู้เดิม รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ และต้องให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง จนค้นพบความรู้ เนื่องด้วยการสอนแบบสตอรี่ไลน์เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนเป็นอย่างมาก เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความร่วมมือทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ผู้เรียนยังต้องเข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรมที่ทุกคนมีหน้าที่ จึงทำให้ไม่เกิดความเบื่อหน่าย สนุกสนานเพลิดเพลิน ส่วนด้านบรรยากาศการเรียนรู้ นั้น เป็นบรรยากาศการเรียนที่สนุกสนาน เป็นกันเอง ผู้เรียนสามารถเคลื่อนไหวในชั้นเรียนได้อย่างอิสระ ผู้สอนจะเป็นกัลยาณมิตรของผู้เรียน มีความรัก พร้อมจะช่วยเหลือทำให้การทำงานและการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนเกิดสัมพันธภาพที่ดียิ่งขึ้น (อรัญญ์ มูลคำ, 2542) รวมทั้งผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีการตอบคำถาม ระดมสมองฝึกทำใบงาน ทำกิจกรรม

กลุ่ม ทบทวนความเข้าใจร่วมกัน สรุปเนื้อหาที่เรียนทุกครั้ง จึงทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และความเข้าใจ เมื่อเกิดความรู้ความเข้าใจจะจดจำได้นาน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของวารินทร์ รัตมีพรหม (2542) ที่กล่าวว่า ถ้า นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งที่มีความหมายเป็นประโยชน์ด้วยความเข้าใจ และได้ฝึกฝนตนเองมาก ๆ กระทำซ้ำ ๆ จะเกิดทักษะและความคงทนในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ Lipka (1997) ได้กล่าวว่า วิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์เป็นการสอนที่มีการดำเนินเรื่องให้มีความต่อเนื่องโดยมีคำถามหลักเป็นตัวเชื่อม เน้นการใช้กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือศึกษา ปฏิบัติและคิดอย่างอิสระทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ พบว่าเป็นการเรียนการสอนที่ต้องใช้ความต่อเนื่องของระยะเวลา โดยผู้วิจัยกำหนดไว้ 2 ชั่วโมงต่อการจัดการเรียนการสอน 1 เรื่อง ดังนั้นหากครูต้องการนำไปใช้ควรกำหนดระยะเวลาการสอนในแต่ละชั้นให้ชัดเจน หรือกำหนดช่วงการเรียนการสอนเป็นคาบก่อนเล็กน้อยเพื่อให้สามารถยืดหยุ่นเวลาได้

1.2 กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ เป็นกิจกรรมที่ใช้การดำเนินเรื่องเป็นตอนๆ ครูจึงควรกระตุ้นความรู้เดิมเพื่อให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ได้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 จากผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ช่วยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ให้สูงขึ้น โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องประวัติศาสตร์ชาติไทย ด้านความรู้ความจำ ความเข้าใจมากที่สุด และการวิเคราะห์ รองลงมาตามลำดับ ผู้วิจัยเสนอแนะว่าควรมีการวิจัยเนื้อหา กระบวนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ให้ครบทั้ง 6 ด้าน

2.2 ควรศึกษาผลการสอน โดยใช้การสอนแบบสตอรี่ไลน์หรือการแสดงบทบาทสมมติ หรือเกม สถานการณ์จำลอง ที่ส่งผลต่อตัวแปรอื่น ๆ เช่น การแสดงออก การสร้างความคิดรวบยอด การมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). คู่มือการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ประจำปี 2554-2556. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. **วารสารศิลปการ**. 5(1), 1 - 16.
- ทองพิมพ์ นารถโคษา. (2552). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยวิธีสตอรี่ไลน์หน่วยชีวิตกับเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโพนงามโคกวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1**. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- ทิตินา แคมมณี. (2552). **ศาสตร์การสอน**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์จำกัด.
- ปนัดดา โภคพิพัฒน์. (2553). **การจัดการเรียนรู้แบบเดินเรื่องที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- โรงเรียนอนุบาลเมือง (ท่าหลวงสกลนคร). (2564). **หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลเมือง (ท่าหลวงสกลนคร)**. โรงเรียนอนุบาลเมือง (ท่าหลวงสกลนคร): จังหวัดสกลนคร.
- วารินทร์ รัตมีพรหม. (2542). **การออกแบบและพัฒนาระบบการสอน**. กรุงเทพฯ: วิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วลัย พานิช. (2543). **การสอนด้วยวิธี Storyline. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธี Storyline**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริวรรณ ศรีพล. (2554). **การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา.เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 472552 สัมนาหลักสูตรและการสอนสังคมศึกษา.ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**.
- สุไรยา หมายจิ, จุฑารัตน์ คชรัตน์ และเก็ดถวา บุญปรการ. (2563). **สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ อำเภอดุสิต จังหวัด นครศรีธรรมราช**. ศษ.ม. หลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- อรรถัย มูลคำและคณะ. (2542). **Child Center : Storyline Method การบูรณาการหลักสูตรการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ : ดวงกลมสมัย.
- อรรถัย มูลคำ และสุวิทย์ มูลคำ. (2544). **CHILD CENTER : STORY METHOD**. ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

อริย์รัช นามณี, อรัญ ชุยกะเตื่อง และอาทิตย์ อาจหาญ. (2562). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. 13(3), 301 – 313.

Lipka, A. K. (1997). The Storyline as an Innovation. **School Vaa Beel**, 2, 10-13.